

> Retouradres Postbus 2518 6401 DA Heerlen

Stichting Alliade
T.a.v. xxxxx
Voorzitter Raad van Bestuur
Postbus 303
8440 AH HEERENVEEN

Stadsplateau 1
3521 AZ Utrecht
Postbus 2518
6401 DA Heerlen
T 088 120 50 00
F 088 120 50 01
www.igj.nl

AANGETEKEND

Ons kenmerk
xxxxx

Datum: 16 januari 2019
Onderwerp: Instellen verscherpt toezicht Stichting Alliade

Geachte xxxxx,

Bij deze deel ik u mee dat de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd Stichting Alliade te Heerenveen met ingang van 16 januari 2019 voor een periode van zes maanden onder verscherpt toezicht heeft gesteld. De ingangsdatum is een andere dan in de brief van 24 december 2018 met kenmerk xxxxx is opgenomen. U bent hierover per telefoon op 11 januari 2019 geïnformeerd.

Bevindingen inspectie

De inspectie heeft in het eerste onderzoek naar goed bestuur bij Stichting Alliade in 2016 (hierna Alliade-I) geconcludeerd dat sprake was van de schijn van belangenverstrengeling: 'De conclusie is dan ook dat tot 1 januari 2014 Alliade de Zorgbrede Governancecode niet nageleefd heeft en dat sinds die datum de schijn van belangenverstrengeling bestaat doordat Alliade niet gehandeld heeft in lijn met de Zorgbrede Governancecode die Alliade ook heeft vertaald in haar eigen interne regels.'

In het tweede onderzoek (hierna: Alliade-II) heeft de inspectie een aantal specifieke transacties tussen Stichting Alliade (c.q. een van de onderdelen daarvan, namelijk Stichting Talant) en de Freya-groep nader onderzocht. Deze transacties hadden betrekking op de Zorgkompas-vennootschappen en Support & Co. De inspectie heeft geconstateerd dat bij Stichting Alliade in het kader van de onderzochte transacties sprake was van:

- Onvoldoende intern toezicht en controle;
- Belangenverstrengeling;
- Buiten het regiem van de Wet toelating zorginstellingen (WTZi) plaatsen van middelen;
- Mogelijk strafbare feiten.

De raad van bestuur van Stichting Talant en Stichting Alliade heeft bij de onderzochte transacties en de steeds weer gewijzigde afspraken de risico's voor een integere, onderbouwde en navolgbare besluitvorming naar oordeel van de inspectie niet in voldoende mate beheerst. Bij de onderzochte transacties

ontbreekt het in de administratie aan een adequate en transparante verantwoording van de publieke middelen.

Ons kenmerk

XXXXX

Datum

16 januari 2019

Ook heeft de raad van bestuur zich bij het aangaan van de transacties onvoldoende rekenschap gegeven van het feit dat de bestuurders van Freya zowel vertegenwoordigers waren van de partijen met wie Stichting Alliade onderhandelde, als een functie hadden binnen Stichting Alliade. De raad van bestuur had moeten zorgen voor structurele organisatorische waarborgen om iedere (schijn van) materiële beïnvloeding als gevolg daarvan te voorkomen. De raad van bestuur had moeten voorkomen dat de beide directeuren materiële invloed konden uitoefenen bij de totstandkoming van de transacties. Door dit na te laten heeft de raad van bestuur eraan bijgedragen dat er sprake kon zijn van een situatie van tegengestelde belangen.

De raad van toezicht blijkt verschillende keren niet volledig, niet correct en niet tijdig te zijn geïnformeerd. Hierdoor is de raad van toezicht door de raad van bestuur onvoldoende in positie gebracht om – indien hiertoe aanleiding zou zijn geweest – bij te sturen. De raad van toezicht blijkt ook geen kritische vragen te hebben gesteld over de totstandkoming van de overeenkomsten. Een deugdelijke vastlegging en georganiseerde procedure van kritische tegenspraak door een interne toezichthouder vormen juist belangrijke waarborgen voor goed bestuur. Het ontbrak aan een professionele, onafhankelijke positionering en verankering van het intern toezicht. De raad van bestuur van Alliade heeft, door te kiezen voor indirect toezicht op de BV's, haar zorgorganisatie niet dusdanig georganiseerd dat het interne toezicht haar taken optimaal kon uitoefenen.

De raad van bestuur geeft aan dat zij deze transacties heeft uitgevoerd vanuit de intentie om de middelen ten goede te laten komen aan de zorg. Via rechtshandelingen zijn echter middelen waar Stichting Talant als WTZi toegelaten instelling aanspraak op had buiten het regiem van de WTZi geplaatst en voor een deel gebruikt voor uitkeren van dividend aan de Freya-groep. Met de wijze waarop bovenstaande punten zijn georganiseerd heeft de raad van bestuur de eventuele risico's in de bedrijfsvoering in onvoldoende mate beheerst. Door dit gebrek aan goed bestuur zijn de randvoorwaarden voor het leveren van goede zorg in onvoldoende mate geborgd en is artikel 3 Wet kwaliteit klachten en geschillen zorg (Wkkgz) onvoldoende nageleefd.

Ook heeft de inspectie in de administratie van Alliade een tweetal '*performance fee*' facturen aangetroffen die de levering van diensten van de Freya groep suggereren, terwijl deze niet zijn geleverd. Bedoeld is geweest Freya te compenseren voor over 2011 en 2012 misgelopen dividend of winstgevendheid. Hiermee is mogelijk een strafbaar feit gepleegd waarvoor de inspectie bevoegd is om aangifte te doen.

De raad van bestuur van Stichting Talant heeft niet gehandeld in lijn met de Zorgbrede Governancecode 2010, namelijk dat zorggelden zo effectief en doelmatig mogelijk moeten worden aangewend en uitkeringen alleen mogen worden gedaan als dit past bij de doelstelling en verantwoordelijkheid van de instelling. Daarnaast heeft de raad van bestuur niet in lijn gehandeld met het vereiste dat de raad van bestuur de raad van toezicht tijdig alle informatie

verschafft die nodig is voor een goede uitoefening van de taak van de raad van toezicht.

Ons kenmerk

XXXXX

Datum

16 januari 2019

Conclusie en oordeel

De raad van bestuur van Alliade heeft door haar handelswijze de risico's in de bedrijfsvoering als randvoorwaarde voor goede zorg (art 3 Wkkgz) niet in voldoende mate beheerst. Dit staat overigens los van het gegeven dat – behoudens enkele inmiddels door Alliade doorgevoerde verbeteringen – de kwaliteit van de door Alliade geleverde zorg in de onderzoeksperiode in voldoende mate op orde was. Daarnaast heeft de raad van toezicht van Alliade in de onderzochte periode in onvoldoende mate haar taak als intern toezichthouder vervuld en/of kunnen vervullen. De inspectie spreekt de raad van bestuur – als eindverantwoordelijke voor de kwaliteit van zorg – aan voor het gebrek aan een integere en beheerste bedrijfsvoering. De inspectie acht het gebrek aan een integere en beheerste bedrijfsvoering een ernstige bevinding. Het vertrouwen van de inspectie in de raad van bestuur en de raad van toezicht is hierdoor ernstig geschaad.

Gesprek met de raad van bestuur en de raad van toezicht

Op 20 december 2018 sprak de inspectie met de raad van bestuur en daarna met de raad van toezicht van Stichting Alliade. De vastgestelde verslagen van deze gesprekken zijn u en de raad van toezicht op 2 januari 2019 toegestuurd. In dit gesprek is door de voorzitter van de raad van toezicht aangegeven dat een periode van zes maanden voldoende tijd is om zaken bij Stichting Alliade goed op orde te krijgen.

Maatregelen

De bevindingen en de inbreuk op het vertrouwen zijn naar het oordeel van de inspectie van dien aard dat de inspectie het noodzakelijk vindt om de Stichting Alliade voor een periode van zes maanden onder verscherpt toezicht te stellen. De raad van bestuur dient binnen een periode van zes maanden zodanige maatregelen te treffen dat de in dit onderzoek geconstateerde tekortkomingen niet opnieuw kunnen plaatsvinden.

De raad van bestuur van de Stichting Alliade dient binnen twee maanden na het instellen van het verscherpt toezicht een plan van aanpak vast te stellen en aan de inspectie te zenden. Dat betekent dat de inspectie dit plan van aanpak uiterlijk 16 maart 2019 wil ontvangen.

De inspectie verwacht van Stichting Alliade dat zij een onafhankelijke externe partij het plan van aanpak laat toetsen op kwaliteit en realiseerbaarheid. Met kwaliteit bedoelt de inspectie hier of het plan van aanpak en de daarin beschreven verbetermaatregelen redelijkerwijs zullen leiden tot het beoogde resultaat, namelijk een integere en beheerste bedrijfsvoering die ook in de toekomst is gewaarborgd. Daartoe behoren in ieder geval maatregelen om het interne toezicht van Stichting Alliade te versterken, dus inclusief het toezicht op de BV's en waarborgen om, conform de Governancecode Zorg, iedere vorm van of schijn van belangenverstrengeling te voorkomen. Met realiseerbaarheid bedoelt de inspectie dat het plan binnen de gestelde termijnen kan worden uitgevoerd en daadwerkelijk zal leiden tot het beoogde resultaat. De inspectie

verwacht dat de externe toets en de uitkomst daarvan in het plan van aanpak wordt opgenomen.

Ons kenmerk

XXXXX

Datum

16 januari 2019

De raad van bestuur dient na vier maanden, uiterlijk 16 mei 2019, een verslag met de resultaten van de uitvoering van het plan van aanpak aan de inspectie aan te bieden.

In de periode van het verscherpt toezicht zal de inspectie aan Alliade één of meer aangekondigde en/of onaangekondigde bezoeken brengen om nader onderzoek te verrichten of te laten verrichten naar de administratieve organisatie, de uitvoering van de financiële administratie, het proces van besluitvorming door de raad van bestuur, het documenteren van de besluiten van de raad van bestuur en de naleving van het informatieprotocol tussen raad van bestuur en raad van toezicht.

Voor het einde van de periode van het verscherpt toezicht zal de inspectie, op grond van haar bevindingen en conclusies naar aanleiding van een of meer (on)aangekondigde inspectiebezoeken en de resultaatsverslagen, oordelen of het verscherpt toezicht kan worden opgeheven, moet worden verlengd of dat er verdere stappen genomen moeten worden in de vorm van bestuursrechtelijke maatregelen.

Procedure verscherpt toezicht en openbaarmaking

Het instellen van verscherpt toezicht is geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht en daarom niet vatbaar voor bezwaar en beroep. U bent inmiddels in de gelegenheid gesteld om tijdens het bestuursgesprek van 20 december 2018 te reageren op het voornemen van de inspectie tot het instellen van verscherpt toezicht. U heeft tot uiterlijk **donderdag 31 januari 2019, 12.00 uur** de tijd om uw reactie op het instellen van verscherpt toezicht schriftelijk kenbaar te maken aan de inspectie. Hiervoor geldt dat uw reactie maximaal 400 woorden mag omvatten. Uw reactie zal samen met het rapport en deze brief actief openbaar worden gemaakt op de website van de inspectie (www.igj.nl). De openbaarmaking gaat gepaard met een persbericht.

U heeft, conform artikel 4.8 van de Algemene wet bestuursrecht, tot **donderdag 31 januari 2019, 12.00 uur**, de gelegenheid uw eventuele bedenkingen tegen de openbaarmaking van het instellen van het verscherpt toezicht in te dienen. Het indienen van deze bedenkingen kan zowel mondeling als schriftelijk.

Indien u geen bedenkingen indient tegen openbaarmaking wordt deze brief tezamen met het definitieve, aan de Wob getoetste, rapport, uw schriftelijke reactie op de instelling van verscherpt toezicht en een persbericht op www.igj.nl gepubliceerd. Indien u wel bedenkingen indient tegen openbaarmaking zullen deze in behandeling worden genomen in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Hangende deze besluitvorming op grond van de Wob vindt geen actieve openbaarmaking plaats.

Uw reactie van maximaal 400 woorden, alsmede de eventuele bedenkingen tegen de actieve openbaarmaking, kunt u mailen naar xxxxx, ter attentie van xxxxx, onder vermelding van het kenmerk rechtsboven aan deze brief.

Ons kenmerk
xxxxx

Datum
16 januari 2019

De inspectie gaat ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Drs. J.F. de Vries
Hoofdinspecteur